

Krůtí medailonky (6 porcí)

750g krůtích prsíček, sůl, 2-3 vejce, 100g syra ementál, 100g oleje, 200g sendviče, 150g rajčat, 100g krůtích jater, 50g šunky, 20g másla, zelená petrželová natě.

Omyté krůtí maso nakrájíme na medailonky (na jednu porci počítáme se 3 medailonky). Lehce naklepeme, osolíme, obalíme rozšlehanými vejci smíchanými s nastrouhaným sýrem a na rozpáleném oleji opečeme. Sendvič nakrájíme na plátky, opečeme na oleji a na každý plátek položíme opečený krůtí medailonek. Každý ze tří medailonků ozdobíme oloupaným rajčetem (aby se rajčata dala lépe loupat, spaříme je horkou vodou), na kostky nakrájenými, opečenými krůtími játry a plátkem opečené šunky. Nakonec medailonky pokapeme rozpuštěným máslem a ozdobíme lístky petrželové natě.

POKRMY Z RYB

4 pstruzi, sůl, 100g čerstvých hub, hladká mouka na obalení, 60g oleje, 60g másla, 200g rajčat, mletý pepř, trocha hladké mouky, 40g oštěpku, zelená petrželová natě.

Očištěné pstruhu opláchneme, osušíme, osolíme a naplníme dušenými nakrájenými houbami. Potom je obalíme v mouce, z obou stran opečeme na oleji dorůžova a vyjmeme. Na pánev po opékání pstruhů dáme máslo, přidáme spařená a oloupaná rajčata nakrájená na měsíčky, osolíme, opepříme a podusíme. Potom zaprášíme moukou, dobře povaříme a přecedíme. Opečené pstruhu posypeme nastrouhaným oštěpkem a nasekanou zelenou petrželovou natí a polijeme omáčkou. Podáváme s bramborovými kroketami.

Rybí salát Polana (6 porcí)

600g libovolné upečené ryby, 40g cibule, mletý pepř, 1 jablko, 200g majonézy, sůl, 1 lžička citronové šťávy, práškový cukr, asi 1,5 dl husté smetany. Kousek kapie a kolečko citronu na ozdobení.

Upečenou rybu vykostíme a nakrájíme na nudličky. Přidáme nasekanou cibuli, mletý pepř, oloupané, na kostičky nakrájené jablko a promícháme. Majonézu ochutnáme solí, citronovou šťávou a cukrem a přimícháme tolik smetany, aby vznikla hustší omáčka. Připravenou rybu zalijeme ochucenou majonézou, dobře promícháme a necháme několik hodin odležet v chladu. Hotový salát ozdobíme kousky kapie a kolečky citronu.

B.

STŘEDOSLOVENSKÁ KUCHYNĚ

POLÉVKY

Fazolová polévka z Turce

12g bílých fazolí, 40g sádla, 40g hladké mouky, sůl, mletý pepř, ocet, 2 stroužky česneku.

Halušky: *20g sádla, 1 vejce, 60g krupice, sůl.*

Omyté fazole namočíme den předem do studené vody. Druhý den vodu slijeme a v nové vodě uvaříme doměkka a prolisujeme. Ze sádla a mouky připravíme zásmažku, kterou zalijeme vodou nebo vývarem. Přidáme prolisované fazole, sůl, mletý pepř a dobře povaříme. Hotovou polévku ochutníme octem smíchaným s rozetřeným česnekem.

Poznámka redakce: Pokud vaříme fazole ve stejně vodě mohou nastat potíže ve formě zácpky.

Halušky: Sádlo rozmícháme s vejcem, přidáme krupici, sůl a necháme odležet. Potom z těsta lžičkou vykrajujeme malé halušky, naházíme je do polévky a krátce zavaříme.

Mléčná polévka se ztraceným vejcem

20g másla, 60g hladké mouky, 5dl mléka, 2dl smetany, 750l vývaru z kostí, 150g sterilovaných zelených fazolek bez nálevu, 30g kopru, ocet, sůl, cukr, 4 vejce.

Z másla a mouky připravíme světlou zásmažku, kterou zředíme mlékem a smetanou. Potom přilijeme vývar a vaříme asi 20 minut. Přidáme přecezené zelené fazolky, které jsme nakrájeli na kousky dlouhé asi 2 cm, a krátce povaříme. Nakonec vmícháme nasekaný kopr, ihned odstavíme a polévku dochutíme octem, solí a trohou cukru. Před podáváním vložíme do polévky ztracená vejce. Ta si připravíme tak, že je rozklepneme do vařící vody okyselené octem a vaříme 2 minuty.

Houbová polévka se strouhaným těstem

100g čerstvých hub, sůl, 40g sádla, 30g hladké mouky, 40g cibule, mletá červená paprika, kmín, mletý pepř, zelená petrželová nať.

Těsto: *100g hrubé mouky, 1 vejce, sůl.*

Očistěné, omyté houby nakrájíme a uvaříme ve slané vodě. Ze sádla, mouky, cibule a mleté červené papriky uděláme zásmažku. Tu zalijeme vlažnou vodou, ochutníme kmínem a mletým pepřem. Povaříme, vlijeme do uvařených hub a ještě dobře povaříme. Nakonec do polévky zavaříme nastrouhané těsto a ochutníme ji nasekanou zelenou petrželkou.

Těsto: Z mouky, vejce a soli připravíme hustší těsto, které nastrouháme na slzičkovém struhadle.

na talíře a polijeme štávou. Vhodnou přílohou jsou opečené brambory a zeleninový salát.

POKRMY Z DRŮBEŽE

Nadívaná kuřecí prsíčka (6 porcí)

750g vykostěných kuřecích prsíček, sůl, mletý pepř, 50g oleje, 20g másla.

Nádivka: *60g vařeného uzeného jazyka, 60g sterilovaných žampionů, 60g eidamské cihly, zelená petrželová nať, 2 vejce, kari koření.*

Kuřecí prsíčka myjeme a ostrým nožem do nich uděláme otvor. Ten naplníme připravenou nádivkou a uzavřeme jehlicí. Nadívaná prsíčka osolíme, opepríme a za občasného podlévání horkou vodou upečeme na oleji. Upečená kuřecí prsíčka vyjmeme a štávu zjemníme máslem. Podáváme polité štávou a se zeleninovým salátem.

Nádivka: Vařený uzený jazyk, žampiony, sýr a zelenou petrželovou nať nakrájíme nadrobno, smícháme s vejci a připravíme smaženici, kterou ochutníme kari kořením.

Kuře pro labužníky (6 porcí)

750g kuřecích prsíček a stehýnek, sůl, 120g šunky, 100g plátkového sýra, 50g hladké mouky, 2 vejce, 100g strouhanky, olej na smažení, 20g másla, 1 citron, 150g tatarské omáčky.

Kuřecí prsíčka a stehýnka myjeme, vykostíme, rozklepeme na plátky, osolíme a naplníme plátky šunky a sýra. Potom prsíčka přeložíme, okraje sklepeme a obalíme v mouce, rozšlehaných vejcích a strouhance. Naplněné řízky pomalu osmažíme z obou stran na rozpáleném oleji. Hotové porce potřeme máslem a ozdobíme kolečky citronu. Před zdobením je můžeme polít tatarskou omáčkou.

Zemanské dušené kuře (6 porcí)

1 kuře, sůl, 60g oleje, 1 cibule, 70g mrkve, 60g kedlubnu, 50g sterilovaného hrášku, 70g květák, 1 lžička hladké mouky, 20g másla, zelená petrželová nať.

Omyté kuře rozporcujeme a osolíme. Na rozpáleném oleji zpěníme nakrájenou cibuli, přidáme mrkev a kedluben nakrájené na proužky a opečeeme. Do tohoto základu vložíme porce kuřete, opečeme, podlijeme horkou vodou a dusíme pod pokličkou. Později přidáme přecezený sterilovaný hrášek, omytí květák rozebraný na růžičky a ještě chvíli dusíme. Nakonec štávu zaprášíme moukou, podle potřeby podlijeme vodou, povaříme, zjemníme máslem a ochutníme nasekanou zelenou petrželovou natí.

Omyté maso nakrájíme na řízky. Naklepeme, osolíme, opepříme a posypeme drceným kmínem, potřeme olejem a necháme 3 hodiny uležet v chladu. Potom řízky položíme na dobře rozpálený grilovací rošt a z každé strany grilujeme 4-5 minut. Během grilování řízky potíráme olejem. Měkké řízky posypeme nastrouhaným sýrem, který jsme smíchali s trohou červené papriky a grilujeme ještě minutu. Podáváme polité odkapanou štávou.

POKRYMY ZE SKOPOVÉHO MASA

Skopový guláš

400g skopového masa, 40g sádla, 100g cibule, 1 lžička mleté červené papriky, sůl, drcený kmín, 500g brambor, majoránka, 1-2 stroužky česneku, 1 lžička hladké mouky.

Maso nejprve spaříme horkou vodou, potom jej omyjeme studenou vodou a nakrájíme na kostky. V tlakovém hrnci rozpustíme sádlo, na něm zpěníme cibuli nakrájenou nadrobno, přidáme mletou červenou papriku, nakrájené maso, sůl, drcený kmín, oloupané brambory nakrájené na kousky a vše opečeme. Podle potřeby zalijeme vodou, hrnec uzavřeme a asi 20 minut dusíme. Potom hrnec otevřeme, přidáme majoránku a lisovaný česnek, zaprášíme moukou, promícháme a ještě chvíli povaříme. Podáváme s tmavým chlebem.

Ražniči ze skopového masa

500g skopové kýty, sůl, mletý pepř, 100g uzené slaniny, 1 stroužek česneku.

Maso omyjeme, zbavíme loje, osušíme a nakrájíme na malé plátky. Ty naklepeme, osolíme a opepříme. Slaninu nakrájíme na tenké plátky veliké přibližně jako plátky masa a střídavě s masem je napichujeme na tenká dřívka. Připravené ražniči potřeme lisovaným česnekem, položíme na rozpálený grilovací rošt a grilujeme z každé strany 4-5 minut. Podáváme s tmavým chlebem a zeleninou.

POKRYMY Z JEHNĚČÍHO MASA

Liptovský špíz

200g jehněčí kýty, 200g slaniny, 200g uzeného sýra, 200g oštěpu, 150g zelené papriky, sůl, mletá červená paprika, 50g oleje.

Omyté maso a slaninu nakrájíme na tenké plátky, sýr a oštěpek na kostky a očištěnou papriku na kolečka. Všechny připravené ingredience střídavě napichujeme na jehly. Osolíme, posypeme mletou červenou paprikou, dáme na pekáč, polijeme olejem a upečeme v troubě. Měkké maso rozdělíme

POKRYMY Z VEPŘOVÉHO MASA

Rizoto

500g vepřového plecka, 100g cibule, 80g oleje, 100g mrkve, 300g rýže, 100g sterilovaného hrášku, 100g sterilovaných žampionů, sůl, mletý pepř, 100g oštěpu.

Maso omyjeme a nakrájíme na kostičky. Očištěnou a nakrájenou cibuli osmažíme na oleji, přidáme nakrájené maso a dusíme. Později přidáme očištěnou, nakrájenou mrkev a vše udusíme doměkka. Přebranou a propláchnutou rýži dusíme zvlášť. Měkkou rýži smícháme s duseným masem, přidáme přečezený hrášek a žampiony, osolíme, opepříme, promícháme a zahřejeme. Každou porci na talíři posypeme nastrouhaným oštěpkem.

Horehronská mísa

1200g brambor, sůl, 100g uzené slaniny, 100g cibule, 800g kysaného zelí, 250g vepřových žebírek, mletý pepř, 60g sádla, 300g domácí klobásy, 250g uzeného bůčku.

Oloupané brambory omyjeme a uvaříme ve slané vodě. Uzenou slaninu nakrájíme na malé kousky, opečeme, přidáme nadrobno nakrájenou cibuli a osmažíme. Nakonec přidáme nakrájené kysané zelí, vše dusíme a smícháme s uvařenými nakrájenými brambory. Žebírka naklepeme, osolíme, opepříme a upečeme na sádle. Stejným způsobem opečeme i domácí klobásu. Uzený bůček uvaříme doměkka. Doprostřed mísy dáme brambory s kysaným zelím, obložíme je opečenými žebírkami, klobásou a bůčkem a vše polijeme vypečenou štávou z žebírek a klobásy.

Těrchovské medailonky

750g vepřové kýty, sůl, mletý pepř, 80g oleje, 250g vepřových jater, 1 cibule, 50g kečupu, 3-4 feferonky, 60g tvrdého sýra.

Omyté maso nakrájíme na medailonky o hmotnosti asi 75g. Zlehka naklepeme, osolíme, opepříme a opečeme na polovině oleje. Opečené medailonky vyjmeme a udržujeme do servírování v teple. Játra nakrájíme na nudličky a opečeme na druhé polovině oleje. Přidáme nakrájenou cibuli a dusíme. Když jsou játra měkká, přidáme kečup, nasekané feferonky a promícháme. Opečené medailonky uložíme do mísy z žáruvzdorného skla, navrstvíme na ně játra, zakryjeme plátky sýra a ve vyhřáté troubě krátce zapečeme. Podáváme s opékanými brambory.

Zapékané řízky

4 řízky z vepřové kůty, sůl, mletý pepř, mléko, 1,5dl smetany, 1 stroužek česneku, mletá červená paprika, 100g tvrdého sýra, 400g sterilovaných zelených fazolek.

Rízky naklepeme, osolíme, opepříme a na pární prudce opečeme. Potom je dáme na pekáč a zalijeme mlékem tak, aby maso bylo napůl ponořeno. Potom dusíme v troubě do poloměkkka. Do smetany vmícháme prolisovaný česnek, mletou červenou papriku, nastrouhaný sýr a trochu osolíme. Ochucenou smetanou zalijeme řízky, které jsme zakryli přečezenými sterilovanými fazolkami. Ve vyhřáté troubě zapečeme do zlatova. Servírujeme s bramborovou kaší.

POKRYMY Z HOVĚZÍHO MASA

Turčanská roštěna s houbami

500g hovězí roštěnky, sůl, 60g oleje, 1 větší cibule, 100g šunky, 500g brambor uvařených ve slupce, 300g hub, 4 vejce, 50g kečupu.

Omyté maso nakrájíme na roštěnky, naklepeme je, osolíme a opečeme z obou stran na polovině rozpáleného oleje. Na druhé polovině oleje zpěníme nakrájenou cibuli, přidáme šunku nakrájenou na kostičky, oloupané a nakrájené brambory, uvařené houby a promícháme. Olejem, který zbyl po opékání roštěnek, vymastíme pekáč, uložíme na něj opečené roštěnky, na každou roštěnku dáme směs šunky s brambory a houbami, na ni rozklepneme vejce, trochu jej osolíme a polijeme kečupem. Vše podlijeme vypečenou šťávou z masa a zapečeme ve vyhřáté troubě.

Kysucké hovězí řízky

600g svíčkové (zadního hovězího), sůl, mletý pepř, mletá červená paprika, 1 velká cibule, 4 lžíce oleje.

Svíčkovou myjeme, osušíme a nakrájíme na čtyři řízky. Ty zlehka naklepeme, osolíme, opepříme a okořeníme mletou červenou paprikou. Čtyři kusy allobalu potřeme olejem, doprostřed vložíme řízky a na ně rozložíme kolečka cibule namočená v oleji. Důkladně zabalíme, dáme do vyhřáté trouby a pečeme 20 až 25 minut. Upečené řízky dáme na talíř i s alobalem. Servírujeme s hořčicí a se smaženými hranolky.

Martinská hovězí pečeně

1000g zadního hovězího masa, 80g uzené slaniny, 150g kořenové zeleniny (mrkev, petržel, celer), sůl, mletý pepř, kmín, 3 lžíce oleje, 60g cibule, vývar z kostí, vegeta (jiné zeleninové kořenící dochucovadlo), 1dl plnotučného mléka.

Omyté a osušené maso prošpikujeme hranolky slaniny a částí stejně nakrájené zeleniny. Osolíme, opepříme a posypeme kmínem. Zbylou zeleninu nakrájíme na malé kostky a osmažíme na pekáči na oleji se zpěněnou nasekanou cibulí. Do tohoto zeleninového základu vložíme prošpikované maso, opečeme, podlijeme trochu vývaru, přikryjeme a dusíme za občasného podlévání vypečenou šťávou. Když je maso měkké, odkryjeme jej a bez polévání dopečeme, dokud se nevytvoří zlatohnědá kůrka. Měkké maso vyjmeme. Dušenou zeleninu rozmixujeme nebo propasírujeme, ochutíme vegetou, zjemníme mlékem, podle potřeby přilijeme vývar a povaříme. Maso nakrájíme na plátky a podáváme s knedlíkem a se zeleninovou omáčkou.

Horňácký guláš s haluškami

750g předního hovězího masa, 100g oleje, 200g cibule, mletá červená paprika, sůl, 20g sušených hub, 100g uzené klobásy, 100g zelené papriky.

Halušky: 20g sádla, 1 vejce, 60g krupice, sůl.

Omyté maso nakrájíme na kostky. Na oleji zpěníme nadrobno nakrájenou cibuli, přidáme nakrájené maso a mletou červenou papriku, promícháme a opečeme. Potom osolíme, podlijeme vodou a pod pokličkou pomalu dusíme. Když je maso měkké, přidáme omyté, předem namočené a nakrájené houby, na kolečka nakrájenou klobásu, očištěnou, na proužky nakrájenou zelenou papriku a vše podusíme ještě asi 15 minut. Servírujeme s haluškami.

Halušky: Sádlo rozmícháme s vejcem, přidáme krupici, sůl a necháme odležet. Potom z těsta lžíčkou vykrajujeme malé halušky, naházíme je do polévky a krátce zavaříme.

POKRYMY Z TELECÍHO MASA

Zvolenský telecí řízek

500g telecí kůty, sůl, 60g oleje, 80g šunky, 100g sterilovaných fazolek, 100g sýra, kari koření.

Omyté maso nakrájíme na řízky, naklepeme, osolíme a z obou stran opečeme na rozpáleném oleji. Opečené řízky vyjmeme, dáme na pekáč, rozložíme na ně opečené plátky šunky, přečezené fazolky a vše zalijeme olejem zbylým po opékání. Povrch pokryjeme tenkými plátky sýra, posypeme kari kořením a přikryté zapečeme. Jakmile se sýr začne tavit, řízky vyjmeme a ihned podáváme. Vhodnou přílohou je dušená rýže a zeleninový salát.

Bačovy grilované řízky

600g telecí kůty, sůl, mletý pepř, drcený kmín, 50g oleje, 80g uzeného sýra, mletá červená paprika.